

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

- надання молодшим школярам можливості для самостійного вирішення завдань, що потребують максимальної напруги сил;
- доброзичлива допомога (не підказка) дорослих, як варіант, у формі співтворчості тощо.

Розвиток дитячої творчості загалом та творчого мислення зокрема передбачає максимальне отримання знань молодшими школярами саме з навколишнього середовища в процесі розв'язання певних завдань.

Науковець І. Станіславчук [3, с. 9], вважає, що такий процес першочергово необхідно починати, застосовуючи види навчальної діяльності, які досі були знайомі дитині, наприклад: гри; конструювання; малювання; інсценування казок (з акцентом на улюблені для учнів класу); завдання з геометричними матеріалами; досліди та експерименти. Починаючи з такого напрямку організації діяльності молодших школярів, педагогу вдасться виявити ті види навчальної діяльності, котрі особливо цікаві учням початкових класів. Відповідно подальша робота вчителя передбачатиме створення такої атмосфери творчої діяльності, яка б захоплювала їх.

Таким чином, провідного значення набуває саме творчий характер пізнавального процесу молодших школярів під час якого формується і набуває розвитку така якість особистості як креативність мислення.

Список використаної літератури:

1. Національна доктрина розвитку освіти / [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Павленко В. В. Розвиток креативності молодших школярів: Монографія. Житомир, 2017. 158 с.
3. Станіславчук І. М. Розвиток креативного мислення учнів початкових класів через ви-користання творчих завдань. Вінниця, 2017 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dorobok.edu.vn.ua/article/view/2003>

Рендзей В. М., здобувачка вищої освіти спеціальності «Початкова освіта», група ПО-4 Мукачівського державного університету;
Науковий керівник:
к. пед. н., доц. Фенчак Л. М.

ВПЛИВ СІМ'Ї НА ГАРМОНІЙНИЙ РОЗВИТОК ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

У сучасних соціальних умовах (прискорений ритм нашого життя, потік різноманітної інформації, домашні клопоти, соціально-економічні фактори) стає помітним брак спілкування дітей з дорослими. Весь виховний процес у сім'ї – це, насамперед, спілкування. Від того, як воно складається і розвивається, залежить психологічний мікроклімат сім'ї, формуються особистість здобувача початкової освіти, його інтереси тощо [1].

Вихованню дітей молодшого шкільного віку присвячені праці Ш. Амонашвілі, І. Беха, Л. Божович, Д. Ельконіна, Н. Янковської та ін. Науковці-педагоги зазначають, що саме знання та вміння, накопичені дитиною у молодшому шкільному віці, пізніше стають основою для формування стійких моральних звичок, навичок суспільної поведінки (відповідальності, взаємодопомоги, чуйності, поваги та ін.), високих життєвих ідеалів [3].

Сім'я та освітні заклади значною мірою впливають на психологію молодшого школяра. Ці два середовища мають велике значення для його розвитку, самооцінки, соціальної адаптації та формування особистості. Сім'я є першою та найбільш впливовою соціальною системою для молодшого школяра. Взаємодія з батьками, родиною та іншими членами сім'ї має велику роль у формуванні основних аспектів психології дитини. Батьки створюють безпечний простір, у якому дитина набуває навичок самоідентифікації, емоційного розвитку та соціальної взаємодії.

На основі проаналізованих психолого-педагогічних досліджень нами виокремлено ключові фактори впливу сім'ї на психологію дитини які включають:

- сімейні цінності та концепції, які формують систему цінностей дитини, її погляди на світ та моральний компас;
- спосіб виховання, який впливає на самооцінку дитини, ставлення до власних здібностей та розвиток особистісних якостей;
- якість комунікації та взаємодія з батьками, яка впливає на розвиток мовлення, емоційне самопочуття та соціальні навички дитини [2;3].

Якість взаємин між батьками та дітьми, а також між батьками самими, має суттєве значення у гармонійному розвитку дитини. В сім'ї, де панує взаєморозуміння, повага, любов та демократичний підхід до виховання, дитина почуває себе безпечно, має гармонійні взаємини з батьками та формує позитивне ставлення до себе та інших.

Правила та норми виховання є не менш важливими, адже у сім'ї, де вони встановлені дитина навчається соціально-прийнятній поведінці. Чіткі правила допомагають дитині осмислювати свої дії, розуміти наслідки своєї поведінки та виховують відповідальність. Дружність та взаємодопомога також формуються через відповідальне ставлення до сімейних обов'язків. У сім'ї повинен відбуватися активний процес комунікації між батьками та молодшими школярами, що впливає на розвиток мовлення та комунікативних навичок. Батьки, які надають можливість дитині висловлювати свої думки, слухають, демонструють зацікавленість до її розповідей, сприяють розвитку мовлення та розширенню словника. Ця комунікація також є важливим чинником для пізнання світу та формування пізнавальних навичок у здобувачів початкової освіти [3].

Освітні заклади, також мають значний вплив на психологію дитини. Вони створюють соціальне оточення, де молодший школяр навчається спілкуватися з однолітками, розвиває соціальні навички, впроваджується в навчальні процеси та виховання, формує свою самооцінку та визначає своє місце у соціальній ієрархії. Негативний підхід вчителів або невдала адаптація до навчального процесу можуть негативно позначитися на самооцінці та розумовому розвитку здобувача початкової освіти.

Таким чином спільна турбота про розвиток, виховання, навчання дитини, його самопочуття, стан душі і тіла – основна умова взаємодії школи з сім'єю.

Психологічний контакт із батьками виникає одразу, як тільки вчитель виявляє розуміння дитини, симпатизує їй, бачить позитивні та негативні риси. Батьки, відчувши доброзичливість учителя, більш охоче спілкуються з ним, налаштовуються на співпрацю. Нормою мають стати стосунки, засновані на взаємоповазі. Цінність їх полягає у розвитку почуття власної відповідальності, вимогливості, громадянського обов'язку як учителів, так і батьків.

Список використаних джерел:

1. Гала С. М. Оновлення змісту, форм і методів роботи з батьками. Виховна робота в школі. 2017. № 9. С. 24–30.
2. Гримач І. Педагогічний союз учителів і батьків. Початкова освіта. 2017. – № 1. – С. 7–30.
3. Сеньків Ю. А., Фенчак Л.М. Співпраця школи і сім'ї як важлива складова формування особистості школяра. Підготовка сучасного педагога дошкільної та початкової освіти в умовах розбудови Нової української школи: збірник матеріалів Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції. Херсон, 2018. С.321-323.

Ряшко О.С.;
здобувачка вищої освіти, ПО-12;
Науковий керівник:
д.пед.н., доц. Молнар Т.І.

ВИХОВАННЯ НА ЦІННОСТЯХ ЯК КЛЮЧОВА ІДЕЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Зміни, що відбуваються в нашій країні в останні десятиліття, глибоко торкнулися не тільки соціально-економічної, а й духовно-моральної сфери життя суспільства. Має місце складний суперечливий процес переоцінки й переосмислення цінностей. При цьому в найбільш скрутному становищі опиняється молоде покоління, оскільки становлення їх життєвої позиції, світосприйняття здійснюється в ситуації, коли колишні, незаперечні цінності відкинуті, а нові, до яких суспільство прагне прийти, ще не повністю визначені.

Проблема цінностей набула неабиякого значення у сучасній психолого-педагогічній науці. Формуванню ціннісних орієнтацій учнів початкових класів приділено дослідження Н. Бібік, О. Савченко, Г. Тарасенко, В. Тименка, А. Щербо та ін.

У розбудові держави значну роль відіграють як національні цінності (демократія, свобода, добробут, соціальний захист), так і духовно-моральні (принципи, погляди, моральні норми, добро, взаємодопомога, честь, гідність тощо). Здебільшого вони мають загальнолюдський характер, хоча й багато в чому специфічні, бо залежать від світосприйняття, світорозуміння та інших особливостей нації. Відповідно, означені цінності відіграють важливу роль в освітньому процесі [2].

Формування ціннісних орієнтацій особистості є невід'ємною частиною освітнього процесу. Важливе завдання Нової української школи – допомогти

Осташович В. М., Король Н. В. Впровадження інтегрованого підходу в умовах початкової школи....	79
Осуська А. О., Майборода І. Е. Естетичне виховання молодших школярів на уроках технологічної освітньої галузі.....	82
Осуська А.О., Товканець Г. В. Формування екологічної компетентності учнів початкової школи як умова збереження і примноження навколишнього природного середовища.....	83
Пономаренко Ю. С., Брижак Н.Ю. Специфіка роботи асистента учителя в закладі загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням.....	85
Поп О.П., Товканець Г. В. Мовна і мовленнєва компетентність особистості як умова успішної комунікації.....	87
Попович К.І., Кузьма-Качур М.І. Формування творчого мислення молодших школярів у процесі пізнавальної діяльності.....	88
Рендзей В.М., Фенчак Л. М. Вплив сім'ї на гармонійний розвиток здобувача початкової освіти...	89
Ряшко О.С., Молнар Т.І. Виховання на цінностях як ключова ідея Нової української школи...	91
Савка Я.А., Фенчак Л. М. Інноваційність як важлива ознака сучасної освіти.....	93
Савчин С.В., Ліба О.М. Особливості формування пізнавального інтересу до уроків математики засобами дидактичних ігор.....	94
Szántó Zsófia, Pallyay Katalin (PhD) A Tanulmányi eredményesség értelmezési lehetőségei a felsőoktatásban.....	96
Сарканич К.В., Лалак Н.В. Роль сім'ї у соціалізації дитини з особливими освітніми потребами...	96

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>